

Prancūziški garsovaizdžiai

Lietuvos ir Prancūzijos jaunujų talentų koncertas Nacionalinėje filharmonijoje

LUKRECIJA STONKUTĖ

Prancūzų institutas Lietuvoje savo interneto svetainėje paskelbė džiugią informaciją – 2022 m. sausio 1 d. prasidėjo pusmetį trukiantis Prancūzijos pirmininkavimas Europos Sąjungos Tarybai. Ta proga Institutas, Prancūzijos ambasada Lietuvoje ir Lietuvos nacionalinė filharmonija suvienijo kūrybines jėgas ir filharmonijoje sausio 16 d. surengė koncertą „Prancūziški garsovaizdžiai“. Renginyje susibūrė veržlūs ir perspektyvūs jaunieji europiečiai – prancūzų styginių kvartetė „Möbius“ (Quentin Vogelis, Pierre-Alain Baronas, Clementas Pimenta, o neatykusį violončelininką pakeitė Rugilė Juknevičiūtė), Vilniaus universiteto folkloro ansamblio „Ratilio“ narės bei Mstislavo Rostropovičiaus labdaros ir paramos fondo „Pagalba Lietuvos vaikams“ remiami jaunieji Lietuvos talentai: smuikininkė Ugnė Katinskaitė ir Liepa Jurgutavičiūtė, klarnetininkai Amelija Lapinskaitė ir Rokas Makštutis, akordeonininkai Jonas Vozbutas ir Mantas Lizzi, violončelininkė Rugilė Juknevičiūtė ir dvi baletu artistės Eva Bugakova bei Nora Straukaitė. Popietę vedė Rasa Murauskaitė.

Koncerto pradžioje sveikinimo žodį tarė Prancūzijos ambasadorė Lietuvoje ponja Alix Everard. Ji pareiškė, kad muzika ir šokis – universalios pasaulio kalbos, simboliuojančios Europos idėją: vienyti gerbiančius įvairioje jaunais kartas, siekti tautų solidarumo.

Renginio programoje skambėjo prancūzų ir lietuvių kompozitorių muzika: Osvaldo Balakausko Styginių kvartetė Nr. 3, Camille'o Saint-Saëno „Mirties šokis“, Francko

Prancūzų styginių kvartetė „Möbius“ nariai ir Rugilė Juknevičiūtė

Angeliso „Hommage à Paco“, Jeano-Jacques'o Rousseau „Kaimo būrėjas“, Léo Delibes'o „Naïla Waltz“ ir trys Pierre'o Thilloy kūriniai – „Linkėjimai iš Balkanų“, „Aria Marcella“ ir pirmą kartą pasaulyje – naujas kūriny, parašytas specialiai šiam koncertui, „Eglės legenda“, op. 255.

Pirmoje koncerto dalyje visi atlikėjai pasirodė kamerinių ansamblių sudėtimi. Didžiausią įspūdį padarė violončelininkės R. Juknevičiūtės bei akordeonininko J. Vozbuto įsijautimas, charizma, nuolat besišypsantys veidai. Dar prieš prasidedant renginiui jie duetu atliko koncertinėje programoje nenumatytą įžanginį kūrinių, grįstą Ludvigo van Beethoveno Devintosios simfonijos finalo tema „Odė džiaugsmui“, kuri, kaip žinome, yra Europos Sąjungos himnas. Norėjosi, kad tą vakarą juodu ir daugiau muzikuotų kartu. Manychiau, šiems muzikantams verta apsvarstyti dueto idėją. Taip pat džiugino ir prancūzų styginių kvartetė „Möbius“ nariai su R. Juknevičiūte. Žinia, kvartetė susibūrė vos prieš trejus metus, tačiau jo atliekamas Balakausko

Styginių kvartetė Nr. 3 nuskaityti savitai, atlikėjai jam suteikė prancūziško grožio ir subtilumo dvasios. Sužavėjo muzikantų aksoninis garso tembras, romantiška atlikimo maniera. Visi to vakaro muzikantai, be abejo, taip pat labai talentingi ir puikiai grojo, nors kartais kai kam gal pristigo meninės drąsos, kai kam – kūrybinio polėkio, emocijų scenoje.

Minėtinas balerinų E. Bugakovos ir N. Straukaitės duetas. Jos atliko choreografijų Deimantės Karpūšenkovičienės ir Rūtos Kužžkaitės sukurtą šokių pagali Delibes'o „Naïla Waltz“ muziką. Balerinos pasižymi gerais fiziniiais duomenimis, gracija, muzikos pajauta. Tačiau peršasi mintis, kad joms artimesnis solinio šokio žanras, nes duete pasigedau sinchroniškumo.

Antroje koncerto dalyje publika išgirdo prancūzų kompozitoriaus Thilloy kūrinių „Eglės legenda“, op. 255, sukurtą Prancūzijos pirmininkavimo Europos Sąjungos Tarybai proga. Skelbiama, kad su šia nauja kompozicija Thilloy tarsi grįžo prie populiaros lietuviškos pasakos,

Ugnė Katinskaitė, Amelija Lapinskaitė, Jonas Vozbutas, Rugilė Juknevičiūtė

D. MATVEJEVO NUOŠAUKOS

Pierre'o Thilloy kūrinių „Eglės legenda“ akimirka

kurią jau gvildeno 2012 m. savo oratorijoje „Eglė žalčių karalienė“ chorui ir orkestrui bei 2018 m. 100-ųjų Lietuvos valstybės atkūrimo metinių proga parašytame opuse „Eglės svajonė“. Premjerinį kūrinių atliko jungtinis visų koncerto muzikantų ansamblis, balerininis duetas (choreografiją sukūrė Martynas Rimeikis), prisijungė trys Vilniaus universiteto folkloro ansamblio „Ratilio“ narės bei violončelininkas Deividas Dumčius.

Kūriniai dirigavo prancūzas Davidas Hurpeau. Koliažinės struktūros, bene 25 minučių trukmės kūriny padarė nevienareikšmį įspūdį. Atrodė, muzika, šokis ir liaudies daina tarpusavyje nelabai ką turi bendro. Vienoda muzikinė tematika ilgainiui pabodo, trūko intensyvesnės plėtotės ir kulminacijos.

Dėkojame organizatoriams ir jauniems talentams už šventišką, vienijančių renginį! *Vive l'Europe!*

Anonsai

Čiurlionio kvartetė ir draugai susibūrė kvintetų programai

Vienas žymiausių Lietuvos kamerinių ansamblių – Nacionalinės premijos laureatas Čiurlionio kvartetė – naujus koncertinius metus Filharmonijoje pradeda sausio 27 d. kamerinės muzikos koncertu „Čiurlionio kvartetė ir draugai“. Skambės Dmitrijaus Šostakovičiaus ir Franzo Schuberto kvintetai.

Susibūręs 1968 m., Čiurlionio kvartetė tebegarsėja kaip išradinys ir techniškai pažangus kolektyvas. Dažnai savo programoms suburiantis įvairius Lietuvos ir užsienio atlikėjus, šį kartą bendram muzikavimui kolektyvas pasikvietė žinomą pianistą, daugelio

tarptautinių konkursų laureatą, taip pat ir iš „LRT Klasikos“ eterio pažįstamą klasikinės muzikos puoselėtoją Gintarą Januševičių bei beveik penketą metų kvartete griežusį violončelininką Glebą Pyšniaką.

Nuo 2021 m. lapkričio prie kvartetė violončelės pulto G. Pyšniaką pakeitė jauna talentinga muzikė Elena Daunytė, tad dabartinė kvartetė sudėtis yra tokia: Jonas Tankevičius (I smuikas), Darius Dikšaitis (II smuikas), Gediminas Dačinskas (altas) ir Elena Daunytė (violončelė).

Sausio 27 d. koncertui Filharmonijoje Čiurlionio kvartetė ir jo draugai parengė ypatingą kamerinės muzikos programą. Joje – Dmitrijaus Šostakovičiaus Fortepijoninis kvintetas g-moll, parašytas 1940 metais. Kompozitoriaus draugai – Beethoveno kvartetė nariai – paprašė sudurti fortepijoninį kvintetą, kurį galėtų atlikti kartu su autoriumi. Taip

Čiurlionio kvartetė

D. MATVEJEVO NUOŠAUKOS

gimė audringas penkių dalių kūrinys, tapsiantis XX a. kamerinės muzikos klasika. Čia telpa ir erdvi neoklasikinė istorija, ir romantiškų šėdėvius primenantis emocingumas, ir netgi Bacho polifonijos atliekimas. Tačiau ryškiausia čia unikali

D. Šostakovičiaus kalba, greta aiškūs, šviesūs skambesio iliejanti ir tamsių šešėlių – kūriny, apibūdinamas kaip „daina prieš audrą“, rašytas Europoje jau vykstant karui, netrukus apimsiančiam ir kompozitoriaus tėvynę.

Kitas opusai – išskirtinio grožio ir gilus dramatiškas Franzo Schuberto Styginių kvintetas C-dur, parašytas likus dviem mėnesiams iki autoriaus mirties. Kvintetas liudija apie giliausius kompozitoriaus sielos išgyvenimus, kuriuos autorius perteikia nepaprastai meistriškai, naudodamas klasikinę formą ir modernėjančią muzikinę kalbą. Šio kūrinio antroji dalis *Adagio* muzikos istorikų laikoma „vienu giliausių ir nuostabiausių lyrikos epizodų, kuriuos kada nors sukūrė žmogus“.

Koncertas „Čiurlionio kvartetė ir draugai“ vyks sausio 27 d., ketvirtadienį, 19 val. Filharmonijos Didžiojoje salėje. Bilietus galima įsigyti: filharmonija.lt ir kakava.lt. Filharmonijos renginiuose yra būtinas galimybių pasas.

LNF INF.